

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtedato: 19. oktober 2021
Notatdato: 11. oktober 2021
Arkivsaksnr.:
Saksansvarlig: Idun Thorvaldsen, VØS
Saksbehandler: Marthine Hveem, VØS / Marianne Knarud, Udir. stab

Innspill til statsbudsjettet 2023

Bakgrunn

Budsjettinnspillet til Kunnskapsdepartementet skal inneholde forslag til satsinger utenfor ordinær ramme. Kunnskapsdepartementet (KD) bruker satsingsforslagene som del av grunnlaget for arbeidet med statsbudsjettet. Dette gir UiO og andre institusjoner i ulike sektorer mulighet til å spille inn større satsinger som vil kreve friske midler for å kunne gjennomføres. I henhold til tildelingsbrevet for 2021 skal budsjettforslag for 2023 sendes KD innen 1. november 2021.

Forslagene som fremmes skal være forankret i UiOs strategi og bidra til utviklingen av UiO, samtidig som betydningen regionalt og nasjonalt må være tydelig. Ut fra tidligere års erfaring synes det formålstjenlig å spille inn få, men tydelige satsinger, fremfor mange mindre forslag.

Hovedproblemstillinger

Universitetet i Oslo er et forskningsintensivt, internasjonalt orientert breddeuniversitet. Vår totale profil er viktig. De tre prioriteringene vi foreslår vil bidra sterkt til å videreutvikle denne profilen.

- Det første forslaget omhandler finansiering av 4-årig bachelor innenfor utvalgte språkfag. UiO har gjennom mange år argumentert for at dagens treårige bachelorprogram ikke gir en tilstrekkelig ramme for særlig krevende språkfag som kinesisk, arabisk og japansk. KD har nylig åpnet for at universitetene kan søke om opprettelsen av 4-årig bachelorprogram i særlig krevende språkfag, men det er ikke satt av særskilte midler til dette. Søknad om tilleggsstøtte må derfor inngå i institusjonenes satsingsforslag og behandles i den ordinære budsjettprosessen.
- Det andre forslaget er knyttet til regjeringens tydelige signaler om mer regional utdanning, mer samarbeid med arbeidslivet samt økt vektlegging av praksis og relevans. En videreutvikling av det gode samarbeidet med de sterke teknologiske forskningsinstituttene på Kjeller, gjennom en utdanningssatsing innen teknologifag, vil gi store positive ringvirkninger for samfunnet. Timingen for å etablere dette nå er god.
- Det siste forslaget er basert på Grimstadsutvalgets anbefaling om å øke utdanningskapasiteten for medisinerere. UiO ønsker å tilby flere studieplasser og arbeider aktivt med opprettelsen av to nye campuser (Sør og Innlandet). Dette krever økte ressurser.

I tillegg til forslagene ovenfor vil vi opprettholde prioriterte byggeprosjekter med prosjekteringsbevilling (beskrevet i gjeldende Langtidsplan for forskning og høyere utdanning); nytt klinikkbygg for odontologi. Videre foreslås å også opprettholde kravet om å fjerne ABE-kuttet, et rammekutt som svekker UiOs faglige aktivitet.

I året som kommer, i tråd med UiOs Masterplan for eiendom, vil UiO utarbeide et faglig konsept for Nedre Blindern som skal danne grunnlaget for fremtidig arealbruk. Gjennom dette satsningsforslaget (for 2024) ønsker vi å utnytte det strategiske mulighetsrommet eiendommene på Nedre Blindern gir ved innflytting av Kjemisk og Farmasøytisk institutt i det kommende Livsvitenskapsbygget. Konseptet vil knyttes til det nye punkt d) av UH-lovens paragraf 1.1. om at universiteter og høyskoler skal «bidra til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling.»

Satsingsforslag til Statsbudsjettet for 2023

- Finansiering av 4-årig bachelor innenfor utvalgte språkfag

UiO har gjennom mange år argumentert for at dagens treårige bachelorprogram ikke gir en tilstrekkelig ramme for særlig krevende språkfag som kinesisk, arabisk og japansk. Det er derfor gledelig at KD nylig har åpnet for at universitetene kan søke om opprettelsen av 4-årig bachelorprogram i særlig krevende språkfag. UiO har ansvar for en betydelig del av landets portefølje av utdanninger i fremmedspråk – og mange språkfag tilbys kun ved UiO. Dette er et ansvar vi tar på alvor, men fagene både er undervisningsintensive og kostnadskrevende. Noen av språkstudiene har små studentkull, men de må like fullt opprettholdes som nasjonale tilbud.

Etableringen av de fireårige bachelorprogrammene i japansk og Japan-studier, kinesisk og Kina-studier samt Midtøsten-studier med arabisk forutsetter innføring av fireårig finansiering. Det bes om finansiering av fjerdeåret for 15 studieplasser til hvert av de tre programmene ved UiO, altså til sammen 45 studieplasser. Dette tilsvarer 4,2 mill. kroner i dagens priser.

- Videreutvikling av Institutt for Teknologisystemer gjennom UiO: fremtidsteknologier i tett samarbeid med forskningsinstituttene på Kjeller

Universitetet i Oslo har arbeidet tett med Institutt for Energiteknologi (IFE), Norsk Institutt for Luftforskning (NILU), Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) og flere siden disse instituttene ble etablert på Kjeller i etterkrigstiden og senere. Gjennom dette har vi bidratt til å utvikle f.eks. flerfasestrømningsteknologien som har vært så sentral for norsk oljeutvinning, norsk IKT-forskning og næring, norsk solcelleforskning og næring med mere.

Universitetsstudiene på Kjeller (UNIK) ble etablert i 1986 med FFI, IFE, Telenor og UiO som stiftere. UNIK er nylig reorganisert til Institutt for teknologisystemer (ITS) som ble etablert 1.januar 2017. ITS gir utdanning og forskning på utvalgte områder innen energisystemer, autonome systemer, romteknologi, cybersikkerhet og sensorteknologier - med basis i forskningsinstituttene i Kjellerområdet. Gitt regjeringens tydelige signaler om mer regional utdanning, mer samarbeid med arbeidslivet, og økt vektlegging av praksis og relevans, ønsker vi å videreutvikle studiene vi tilbyr på Kjeller og samarbeidet med instituttene.

UiO: Fremtidsteknologier er en ambisiøs utdannings- og forskningssatsing innenfor ulike fremtidsteknologier, i nært samarbeid med forskningsmiljøene på Kjeller og med næringslivet i Norges raskeste voksende kommune. Satsingen vil gi bedre utdanning og sikre bedre rekruttering til lokale og nasjonale forskningsmiljøer og teknologibedrifter. Dette vil bli et kraftfullt bidrag til et fremtidsrettet og bærekraftig næringsliv for Norge.

Vi trenger vi et betydelig antall studieplasser og stipendiatstillinger for å få dette til. Vi ber om en tildeling over statsbudsjettet på 100 studieplasser årlig i en femårsperiode, samt 50 rekrutteringsstillinger i samarbeid med næringslivet. I 2023 innebærer dette en tildeling til 100 studieplasser med halvårseffekt, 4,7 mill. kroner, og 1/3 års effekt av 50 rekrutteringsstillinger, 23 mill. kroner.

- Økt kapasitet på medisinstudiene i Norge

Et eventuelt satsingsforslaget på området knytter seg til Grimstadutvalgets anbefaling om å øke kapasiteten på medisinutdanningene i Norge. Dersom det i statsbudsjettet for 2022 ikke følger midler til denne kapasitetsøkningen, vil det være behov for å fremme et satsingsforslag for 2023 i tråd med kostnadsberegninger for varig finansiering av økt antall studieplasser og engangsinvesteringer på bygg sendt til KD 22.06.21.

Medisinstudiet er komplekst med mange parallelle aktiviteter på flere steder, noe som gir utslag på både vitenskapelige og administrative stillinger. I tillegg vil et økt antall studenter og oppbygging av to desentraliserte campuser (Sør og Innlandet) kreve vesentlige endringer i studieplanen og pedagogiske metoder.

Økt opptak vil kreve engangsinvesteringer knyttet til arealer på UiO (ombygging/utbygging av arealer for basalmedisinske fag, Domus Medica) og utstyr/arealer knyttet til ferdighetstrening/simulering. I tillegg kommer arealbehovet ved økt antall studenter på universitetssykehusene, eksterne campuser og øvrige samarbeidende sykehus i Helse Sør-Øst.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Universitetsstyret slutter seg til universitetsdirektørens fremlagte prioriteringer til satsingsforslag utenfor rammen for 2023.

Universitetsstyret gir universitetsdirektøren fullmakt til å ferdigstille budsjettinnspillsbrevet til departementet basert på prioriteringene over, samt eventuelle innspill som fremkommer i styremøtet.